



PURJEHDUSTA HYVÄSSÄ SEURASSA

PURSI

VOL. 2 | KESÄKUU 2024



SISÄLTÖ

UHANALAINEN
NAAPURIMME

KUULUMISIA ALKUKESÄN
PALKINTO-PALLEILTA

PURJEHDUS-KOULU

KATSASTAJANA
1986-2023

SPS TÖÖLÖSSÄ?

VIESTEJÄ TÄGIKSESTA

Kiitos kaikille upeista kuvista ja jutuista!
Ilman niitä ei Pursi toteutuisi. Lähetä
juttutoiveesi, oma tarinasi tai kuvia
toimitukselle osoitteeseen
heini.merilaita@sps.fi.

ESIM:

- Jaa oma reseptivinkkisi
- Paljasta salainen luonnonsatama

Kannen kuva: **Markku Leppävuori**
SPS:n puuveneitä Puuveneparaatissa
15.6.2024. Aura ja Kukulile.

Tre kubbar. Telakkaelämää keväältä 2023.
Kuva: Heini Merilaita



OSALLISTU KISOIHIN TAI KANNATUSJOUKKOIHIN!



WEDNESDAY RACES
&
AFTER SAIL PARTIES

2024

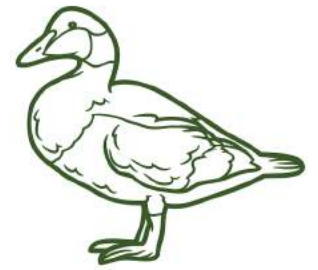
22.5. | 29.5. | 5.6. | 12.6. | 19.6.
7.8. | 14.8. | 21.8. | 28.8. | 4.9.

Sponsored by

DURAT



UHANALAINEN NAAPURIMME



Meidän lisäksi Sirpalesaari on myös lintujen kesäkoti, kun monet lajit valtaavat saaresta alaa pesinnän ajaksi. Tänä keväänä yksi haahkaemoista osoitti aivan erityistä sinnikkyyttä ja kärsivällisyyttä perustamalla pesänsä telakan kevätpuhteiden keskelle, vast'ikää uudet omistajat löytäneen ja kevätkunnostuksen kohteena olevan Hornari-veneeseen alle. Ennen veneen vesillelaskua näin, kuinka pesästä kuoriutui neljä poikasta, joista kolme löysi tiensä emon kintereillä veteen vielä saman päivän aikana. Yksi poikanen kuoli pesään ja kaksi munaa jäi kuoriutumatta.

Vielä jokunen aika sitten haahka karttoi ihmistä visusti ja pesi ainoastaan ulottumattomissamme. Nyttemmin, muun muassa vieraspetojen ja merikotkan elpymisen myötä, haahka rohkenee pesiä turvan toivossa ihmisen naapurina.

Haahka on Suomessa ja Itämerellä luokiteltu erittäin uhanalaiseksi eli saamme olla kiitollisia vakituisista naapureistamme ja jokaisesta onnistuneesta pesinnästä. Voimme myös osaltamme vaikuttaa haahkan tulevaisuuteen laajemminkin, sillä lopulta haahkan taantumisen taustalla vaikuttavat merikotkaa suuremmat tekijät eli koko Itämeren ahdinko ympäristömyrkkyyneen ja liikakalastuksineen. Olen kuullut sanottavan, että haahka merkitsee Itämerelle samaa kuin kanarialintu kaivoksille; sen vointi heijastelee koko meren tilaa. Tehkäämme siis yhteisvoimin työtä Itämeren valoisamman tulevaisuuden eteen, nyt ja tulevaisuudessa.

Heini Merilaita



KUULUMISIA ALKUKESÄN PALKINTO- PALLEILTA

Kuva: Markku Leppävuori





▲ Aura Puuveneilijöiden MeriViapori-
tapahtumassa 15.6.2024. Kuva: Markku
Leppävuori

▲ SPS:n Aura palkittiin yleisön
suosikkiveneenä Suomen
Puuveneilijöiden MeriViapori-
tapahtumassa 15.6.2024. Kuvassa Auran
hymyilevää miehistöä (Juuso Haapasalo,
Päivi Vainio, Seppo Mäkinen, Tuomo
Pesonen ja Hannu Sarvanne).

▲ SPS korjasi potin 12.6.2024
keskiviikkokisoissa. Vanessan
kultamitalit löytyy Matias Saresvuolta ja
Atexin pronssimitalit Rosa Lindqvistilta.

Tuubassa *Auran* kippari Tuomo Pesonen.
Kuva: Markku Leppävuori



PURJEHDUS -KOULU

SPS:n purjehduskoulu järjesti aikuisten purjehduskurssin 15.6. Sirpalesaaren lähivesillä. Kouluttajina toimivat Satu Wahlberg ja Mika Lehtonen.

Kurssille osallistui kahdeksan eri ikäistä purjehduksesta kiinnostunutta nykyistä tai tulevaa jäsentämme, joilla oli kovin vaihteleva veneilytausta. Joku oli tehnytkin veneen, joku opiskelee merikapteeniksi, joku vähän kokeillut 30 vuotta sitten ja joku oli kovinkin aktiivinen harrastaja, joka vain halusi lisätietoa.

Aluksi keskustelimme hieman lajin teoriasta ja ennen kaikkea turvallisuusasioista. Tämän jälkeen olimme vesillä kahdella eri veneellä, *Ballerinalla* ja *Solbåtenilla*, harjoitellen satamasta lähtöä, purjeiden nostoa ja laskua, vasta- ja myötäkään-nöksiä sekä veneen ohjaamista. Sitten maistuikin ravintoa Saaren lohikeitto, jonka jälkeen lähdimme uudelleen vesille, mutta eri veneillä.

Kurssin tavoitteena oli parantaa valmiuksia toimia aktiivisena miehistön jäsenenä purjeveneessä. Kurssilaiset kokivat tämän saaneensa ja olivat kovin tyytyväisiä koulutuspäivään ja myös kauniiseen saareemme.

Mika Lehtonen

Kuvat: Mika Lehtonen ja Satu Wahlberg





SUOMALAISEN PURSISEURAN PURSIATERIA



– Hyvän tuulen saari –

vko 26 (25.-28.6.)

ti Lihapullat ja muusi
ke Kalakeitto ja saaristolaisleipää
to Kanacurry & basmatiriisiä
pe Janssoninkiusaus

Viikon vegaaninen annos on: Vegaaninen burgeri & ranskalaiset

vko 27 (1.-5.7.)

ma Lindströmin mureke ja muusia
ti Ylikypsää possun kasleria ja paahdettuja perunoita
ke Kaalikääryleet ja puolukkasurvosta
to Juustokuorrutettua uunimakkaraa ja muusia
pe Porsaan schnitzel, bearnaisekastiketta ja ranskalaiset

Viikon vegaaninen annos on: Kreikkalainen moussaka

vko 28 (8.-12.7.)

ma Silakkapihvit, tartarkastiketta ja uudet perunat
ti Karjalanpaisti, punajuurta ja muusia
ke Pasta Carbonara
to Uuniperunaa & katkarapuskagenia
pe Saaren oopperaleipä

Viikon vegaaninen annos on: Pasta pomodoro

vko 29 (15.-19.7.)

ma Jauhelihalasagne
ti Lihapullat ja muusi
ke Kalakeitto ja saaristolaisleipää
to Kanacurry & basmatiriisiä
pe Janssoninkiusaus

Viikon vegaaninen annos on: Vegaaninen burgeri & ranskalaiset

vko 30 (22.-26.7.)

ma Lindströmin mureke ja muusia
ti Ylikypsää possun kasleria ja paahdettuja perunoita
ke Kaalikääryleet ja puolukkasurvosta
to Juustokuorrutettua uunimakkaraa ja muusia
pe Porsaan schnitzel, bearnaisekastiketta ja ranskalaiset

Viikon vegaaninen annos on: Kreikkalainen moussaka

vko 31 (29.7.-2.8.)

ma Silakkapihvit, tartarkastiketta ja uudet perunat
ti Karjalanpaisti, punajuurta ja muusia
ke Pasta Carbonara
to Uuniperunaa & katkarapuskagenia
pe Saaren oopperaleipä

Viikon vegaaninen annos on: Pasta pomodoro

Oikeudet muutoksiin pidätetään. Pienet muutokset mahdollisia.

KATSASTAJANA 1986-2023



Kesällä 1985 kyseltiin, suostuisinko ryhtymään katsasta-jaksi. Ja juu oli vastaukseni. Katsastajakurssin kävin Tampereella talvipakkasten paukuussa 1986. No siitä lähtien katsastajana #105...

Teksti : Satu Lehesmaa
Kuva: Samiantti Lampela

Aika moni asia on muuttunut näinä vuosina, niin myös katsastus. Sukupolvetkin ovat vaihtuneet Kuuselan Yrjöstä Kimmoon ja Latvalahden Aaposta Mattiin. Papereita kirjoitettiin ja Alustodistuksia taiteiltiin. Alustodistukset olivat juhlallisen näköisiä ja kokoisia (taitettu A4), kuten voitte kuvasta päätellä. Eivät olleet ihan näin kellertyneitä, vaan hyvin kauniin valkoisia. 90-luvulle siirryttiin Venetodistusten myötä ja Alustodistukset jäivät edellisille vuosikymmenille. Pyrotekniikkaan on tullut vaihtoehtoja digiajan myötä.

Katsastus on ollut pääosin opettavaista itselleni, mutta ennen kaikkea veneenomistajille, jotta oppivat tuntemaan veneensä paremmin. Joitakin asioita olen tainnut toistella vuodesta toiseen: veneessä on aina hyvä olla kipparin lisäksi joku muukin, joka osaa a) käsitellä venettä b) navigoida auttavasti ja osaa merellä liikkumisen perustaidot. Gastien viihtyvyys paranee ja pelko vähenee. Myöskin toivotin sitä, että ajankuluksi ja hyvän sään aikana on tärkeätä, että rakettien ja soihtujen käyttöohjetta kannattaa kerrata, koska eri valmistajien tuotteille oli erilaiset käyttöohjeet. No sekin on nykyisin enimmäkseen taakse jäänyttä elämää LED-soihtujen ym. yleistyessä.

Ehkä suurimpia muutoksia on koettu, kun siirryttiin paperisesta katsastuspöytäkirjauksesta sähköiseen järjestelmään, SPV:n SUULLiin.

Sen hyviä puolia on se, että ei tarvita enää tulkkia, jotta erilaiset katsastajien käsialat aukeaisivat, se nopeuttaa ja selkeyttää monta vaihetta. Ehkä ongelmana oli, kun Suulin käyttö aloitettiin, käyttis oli vielä raakile ja käyttäjät vielä raakileempia. Viime aikoina veneet ovat vaihtaneet tiuhaan tahtiin omistajia tai omistajat veneitä, osa tiedoista jää roikkumaan bittiavaruuteen tai meren aalloille, jolloin veneen katsastusmerkinnät jäävät puoli tiehen.

Myös muutos katsastusajoissa auttoi suuresti, kun yhä suurempi jäsenten joukko pystyi katsastuttamaan veneitään päiväkatsastuksissa, ja päiväkatsastukset tulivat jäädäkseen, jolloin iltaruuhkat saatiin vähenemään.

Hyvällä tiellä ollaan ja iloisella mielellä jätin ”päällikön” tehtävät katsastajakollegalleni Tuomo Pesoselle. Mittaamattomasti kiitoksia kaikille katsastajille, uurastajille, näistä vuosista ja vuosikymmenistä.

Viime vuoteen 2023 päättyi myös urani katsastajana. Suuret kiitokset myös SPS:n veneenomistajille, jotka ovat vuosikymmenten ajan huolehtineet oman osansa veneiden katsastamiseksi.

Hyviä katsastuksia, sopivia tuulia ja hienoja tulevia kesiä ihan kaikille.

Satu Lehesmaa



Kuvaaja: Kimmo Kuusela, s/y Pallas

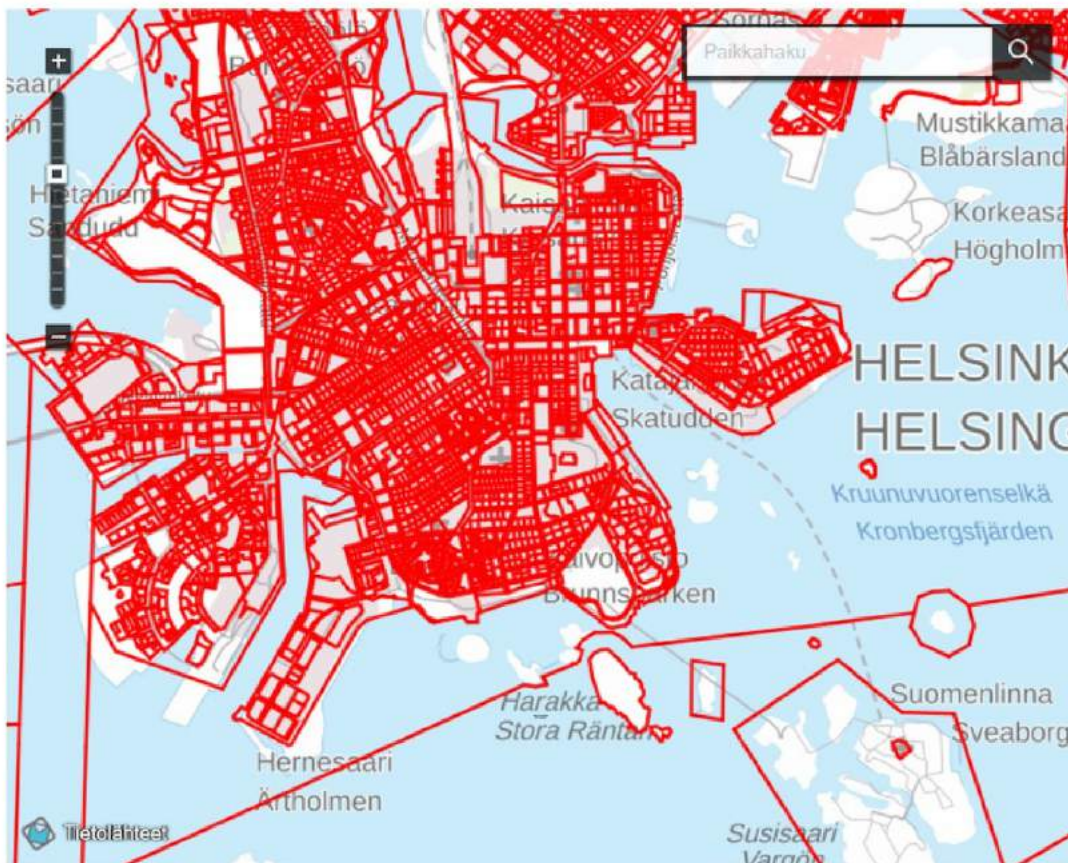
SPS TÖÖLÖSSÄ?

Sirpalesaaren vuokrasopimuksessa todetaan: *"Vuokra-alue käsittää liitteenä 1 olevaan karttaan merkityn 28 923 neliömetrin suuruisen alueen Sirpale-saaren venesataman maa-alueesta, joka on osa Helsingin kaupungin 432 Töölö kylän tilaa rekisterinumero 5:2."* Enää ei kaupungeissa liene erikseen kyliä, vaan kylät kuuluvat landelle. Ihmettelin tätä Töölöä, kun Sirpalesaari on enää ainoa kiintopisteeni Etelä-Helsingissä, missä ovat omat juureni. Pienellä kotiseutuhistorian tutkimisella asia selviää.

Tölön kylä mainitaan ensimmäisen kerran v. 1476 ja sen alueet käsittivät koko Helsingin niemen ja sen ympäröiviä vesialueita saarineen. Nimen Tölö (suomeksi Töölö) etymologiasta on muutamia versioita.

Vallitseva käsitys on, että se on alun perin ollut Töl-å, siis joku joki. Töl tai Thola, Tölä ja Töhlo taas tarkoitti joskus ruotsin kielessä suota tai soista lampea. Tällainen, tuon joen alkulähde, sijaitsee nykyisen Pasilan ratapihan kohdalla. Maa on noussut noista ajoista kolmatta metriä ja nousee edelleen n. 3-4 mm vuodessa, mikä on hyvä huomioida merellä kulkiessa. Ojaksi kutistuneena joki virtaa nykyisin Töölönlahden pohjoispäähän.

Katri-Helenan laulamin sanoin Kustaa Vaasa teki viisaasti perustaessaan vuonna 1550 Helsingforsin Vandaan suistoon. Kaupunki alkoi 1640-luvulla siirtyä Vironniemeen, eli Kluuvinlahden itäpuolisille alueille (nykyiset Kruunuhaka, Kluuvi ja Katajanokka).



Kuva: MML, tilan rajaus kirjoittajan

Köyhtyneen kylän maat lienevät jonkun sodan (Pitkäviha?) vuoksi joutuneet kruunulle. Maathan olivat kruunun omistuksessa, jos eivät jonkun muun (näin olen päätellyt). Kristiina-kuningatar pani Kustaata paremmaksi ja lahjoitti vuonna 1643 koko Töölönniemen vesialueineen Helsingforsille. Sen jälkeen alkoi varmaankin tilojen ja tonttien lohkominen.

Koko aluetta ei kuitenkaan ole pilkottu ja tilaksi nro 91-452-5-2 Töölön kylässä jäivät niemeä kiertävät vesialueet, lännessä alkaen Rajasaaresta, käsittäen muutaman pikkusaaren, satamalahtia ja Lapinlahden sairaalan. Tila kiertää Hernesaaren, Merisataman saarineen, eli Sirpalesaaren, Liuskaluodon ja -saaren sekä Uunisaaren.

Edelleen se kiertää Kaivarin ja käsittää Merisataman vesialueen saarineen (Klippan, Valkosaari ja Ryssänsaari), länsipuolen Kruunuvuorenselästä, Korkeasaaren, Tervasaaren, melkein koko Mustikkamaan ja Hanasaaren. Myös Nihdin eteläosa sijaitsee vielä ko. kiinteistöllä.

Kai Kuusi

Lähteitä:

<https://www.maanmittauslaitos.fi/kiinteistot/tietoa-kiinteistoista/selvita-kiinteistotunnus>

Wikipedia eri hakusanoilla ja viittauksineen. Töölö-seuran sivut: <https://xn--tl-seuran4aab.fi/huviloiden-tl/>

VIESTEJÄ TÅGIKSESTA

Tågiksen kausi 2023 sujui rattoisasti vailla huolen häivää, mutta päättyi dramaattisesti, kun sauna paloi. Uusi saunahanke laitettiin tulille pian ja tavoitteena oli saada sauna valmiiksi juhannukseksi 2024. Sauna ei kerennyt valmistua juhannukseksi. Tässä jutussa viestittelyä vuodelta 2023 ja alkuvuodelta 2024.

Tekstit ja kuvat: Kaisa Hakkarainen, saunan rakentajat + Tågiksen väki



Aki ja Ida Tågiksen laiturissa juhannuksen vietossa.
Kuva: Mika Lehtonen

Tågholmenin retkisaaremmen isännät Markus Verronen ja Marko Vuorinen perustivat miltei ensi töikseen saaren asioita käsittelevän Whatsapp-ryhmän. Idea osoittautui nerokkaaksi, sen verran vilkkaana keskustelu lainehti ja sen verran ripeästi ratkesivat saarielämän haasteet. Talkoilla, tietenkin.

Ryhmässä puhuttiin muun muassa polttopuista, nimettömien lahjoittajien tuomasta jollasta, uusista teräspesuvadeista ja moottorisahasta, johon Timo Johansson vaihtoi sekä laipan että terän. Samalla virisi keskustelu sunnuntaisatureiden turvavarusteista. ”Käyttöohjeisiin pitää laittaa, että [moottorisahaa] Ei saa käyttää pelkissä kalsareissa saati ilman”, kirjoitti Hannu Kämäri.

Merja Pynnä kantoi huolta onkijoiden kastematilanteesta (löytyy kompostista ja huussin takaa) sekä raportoi niin ampiaisten kuin haahkojenkin pesistä. Haahkanpesät on hyvä keväällä merkitä näkyvästi.

Kahdeksan mottia polttopuuta sujahti hujauksessa rantakalliolta pinoihin saunan taakse (tapa on, että jokainen venekunta kantaa oma-aloitteisesti kohtuulliseksi katsomansa määrän).

Samanlaisella omatoimisuudella toimii saaren pesuvesihuolto, joka perustuu kantoveteen. Sitä varten on olemassa kanistereita. Ikuisuuskysymys kuuluu, viedäkö tyhjiä kannuja Sirpalesaaren vartiotupaan vai täyttää niitä lähtiessä omasta veneestä. Niin tai näin, pääasia, että Tågholmeniin jää riittävästi täysiä kanistereita eikä ainakaan kamalan montaa tyhjää. Ja että jokainen kynnelle kykenevä jättää saareen vettä vähintään sen verran kuin itse käytti. (Sama periaate pätee tietysti myös puiden pilkonnassa.)

Pizza-Ooni pöhisi, ja nuotiogrilli kokosi porukoita herkkujen ääreen ja maailmaa parantamaan. Parannusehdotuksia ponnahteli myös grillikatoksen suhteen.

Jossain kohtaa kesää ilmeni, etteivät sähkövedot laiturille ole määräysten mukaisia. Ammattiasentajan kutsuminen näytti lähteneen vireille. Veneiden turvallisuudesta huolehti konkreettisesti Late Snellman, joka sukeltamalla varmisti kettinkien pitävyyden. Poijut pitivät. Kesäiltojen hämyssä veneisiin asti kiiri yleisen pulinankin ylitse saunakellon kilkat, kun edellinen saunoja ilmoitti seuraaville saunan olevan vapaa.

Lokakuun alussa Sirpalesaarella telakoitiin veneitä, kun Sipoonselän ylitse kiiri tieto, jonka mukaan sauna palaa.

”Naapuri VVRK hälytti palokunnan ja teki alkusammutuksen. 6 yksikköä paikalla. Huopakatto jäi ehjäksi, sisuskalut meni”, Inkku Rantanen siteerasi silminnäkijää. Kuudes lokakuuta Kai Kuusi kirjoitti: ”Kävimme Tågiksessa Late, Janne Härkönen, Olli Haikala ja minä. Ykskantaan totesimme, että saunaa ei kannata enää yrittää korjata.”

Vakuutusyhtiö lupasi korvata menetyksemme, ja uuden saunan suunnittelu alkoi välittömästi. ”Rakkaudella vanhaa saunaa muistaen – talkoopuukkoa teroitellen”, Aleksis Bardy tiivistä tunnelmat. Kaisa Hakkarainen

PS: Tågholmenissa oli 25.8. mennessä käynyt vieraskirjan mukaan 142 venettä ja 334 henkilöä. Todellinen kävijämäärä lienee isompi, sillä kaikki eivät huomanneet tai muistaneet kirjata käyntiään grillikatoksen postilaatikossa olevaan kirjaan. ”Käyntiseuranta on tärkeää, kun perustellaan kustannuksia”, Inkku Rantanen muistutti.

Kaisa Hakkarainen

22.5.

- huolimatta manner-Suomen tukalasta tilanteesta rakennusalalla, saaristorakentajat ovat ylityöllistettyjä, osa on tarjonnut meille palveluja syksyllä, lomakauden jälkeen, eräs ensi kesänä, jos sopimus tehdään nyt.
- tarjoajista on valittu urakoitsija, Emmahus Oy, joka pääsee aloittamaan työt heti, kun sopimus on tehty. Heidän edustaja on käynyt paikan päällä ja arvioinut työmaan ja aikataulu sopii tavoitteisiimme, ”Juhannukseksi saunaan”.



22.5.

- saunapaketti osineen on Vuosaassa T&T Merityön alueella, Ruukin peltikatto tikkaineen ja varusteineen tulee Vuosaaren 3.6, jonka jälkeen koko toimitus kuljetetaan Tågikseen.
- urakoitsija aloittanee lisäpilarien (joita piirustuksissa on) valut aiemmin.
- kun urakoitsija on kokenut rakentaja, voitaneen luottaa laatuun ja jos jotain menisi pieleen, on reklamaatiolla enemmän katetta



VUOSI 2024

Kuva: Sauna nousee!

13.6. Homma etenee hyvin, runko on melkein kasattu. Sää oli alkuvuikosta meitä vastaan ja päästin vasta tiistaina aloittamaan runkokasausta. Pinkat oli sekapakattu eli tiistaina aikaa meni järjestämiseen.

19.6. SPS Tågis -whatsapp -ryhmässä saunan väriksi äänestetty ruskea.

“Eilen piti tehdä pitkä päivä mutta rankkasadekuuro katkaisi työt. Tänään joudun käskemään miehet pois ennen mainikien kasvua. Aluskate saadaan päälle kyllä ennen sitä joten rakennus sääsuojassa juhannuksen yli. Työt jatkuvat ensi viikolla.”

20.6. “Aluskate paikoillaan. Työmaa siistitty ja miehet turvallisesti mantereella! Hyvää juhannusta! Palataan ensi viikolla!”

T. Erkki

Ensimmäiset juhannuksen viettäjät saapuneet Tågikseen torstaina 20.6. Kuva: Henri Havulinna



HYVÄSSÄ SEURASSA

TAPAHTUMAKALENTERI

kesä ja syksy 2024 | SPS Suomalainen pursiseura

21.6.	Sirpalesaaren juhannussauna
30.6.	Tågiksen saunan valmistumisen deadline
elokuussa	Veneiden nostot varattavissa Tågiseskaaderi
17.8.	Viaporin tuoppi
29.8.	Itämeripäivä
31.8.	Venetsialaiset
2.9. klo 17	Syystalkoot
8.9. klo 14	Tågiksen syystalkoot
27.9. klo 19	Lipunlasku & Ravintola Saaren illallinen
lokakuussa	Klubbarin buffetit viikonloppuisin Ilmoita kauden matkamailit
18.11. klo 18	Syyskokous, Cafe Carusel
joulukuu	Jouluglögit
KILPAILUTOIMINTA	Keskiviikkokilpailut 5.6., 12.6., 19.6. 7.8., 14.8., 21.8., 28.8. Olympiamalja syyskuussa

Erinomaista kautta 2024,
Sirpalesaassa tavataan!



Kummalliset kalat liukuvat syvyydessä,
tuntemattomat kukat loistavat rannalla;
olen nähnyt punaista ja keltaista ja kaikki
toiset värit - mutta ihana meri on vaarallisin
nähdä, se herättää tulevien seikkailujen
janon : mitä on tapahtunut saduissa, on
tapahtuva minullekin.

EDITH SÖDERGRAN

